

LIETUVOS ADMINISTRACINIŲ GINČŲ KOMISIJOS ŠIAULIŲ APYGARDOS SKYRIUS

SPRENDIMAS

2026 m. liepos 23 d. Nr. 21RE3-298 (AG3-231/27-2026)
Šiauliai

Lietuvos administracinių ginčų komisijos Šiaulių apygardos skyrius (toliau – Komisija), susidedantis iš Komisijos narių Danutės Kulikauskienės (posėdžio pirmininkė), Vaidos Jokubauskaitės ir Svetlanos Sinkevičienės (pranešėja),

Komisijos posėdyje rašytinio proceso tvarka išnagrinėjo administracinį ginčą pagal pareiškėjo X. Y. skundą atsakovei Vilniaus miesto savivaldybės administracijai dėl rašto panaikinimo ir įpareigojimo atlikti veiksmus.

Komisija

n u s t a t ė:

pareiškėjas X. Y. (toliau – ir pareiškėjas) 2026 m. birželio 19 d. Komisijai pateiktu skundu „<...> dėl Vilniaus m. savivaldybės administracijos atsakymo Nr. A51-107938/26 (2026-06-19) – dėl neobjektyvaus ir nepakankamai motyvuoto sprendimo“ (toliau – skundas) prašo panaikinti Vilniaus miesto savivaldybės administracijos (toliau – atsakovė arba Administracija) Infrastruktūros grupės 2026 m. birželio 19 d. atsakymą Nr. A51-107938/26 „Dėl pėsčiųjų perėjos“ (toliau – Raštas) ir įpareigoti Administraciją iš naujo išnagrinėti pareiškėjo 2026 m. gegužės 11 d. prašymą (reg. Nr. A50-16850/26; toliau – Prašymas) bei pateikti naują, teisės aktų reikalavimus atitinkantį atsakymą dėl eismo organizavimo sprendinių prie [duomenys neskelbtini] prieigų.

Pareiškėjas nesutinka su Raštu, kuriuo atsisakyta pritarti pėsčiųjų perėjos ženklų ir horizontalaus ženklinimo prie [duomenys neskelbtini], panaikinimui.

Skunde nurodoma, kad Administracijos Raštas yra nepakankamai motyvuotas, prieštaringas ir neatitinka anksčiau pačios Administracijos viešai išsakytos pozicijos dėl pėsčiųjų perėjų gyvenamosiose zonose. Pareiškėjas pažymi, kad viešame pranešime platformoje „Tvardau Vilnių“ Administracija buvo išaiškinusi, jog gyvenamojoje zonoje pėsčiųjų perėjos paprastai neįrengiamos, nes pėsčiųjų judėjimo prioritetą užtikrinamas visoje teritorijoje nepriklausomai nuo specialiai pažymėtų perėjų. Tačiau nagrinėjamu atveju Administracija nusprendė palikti esamą pėsčiųjų perėją, nepateikdama aiškaus ir individualizuoto paaiškinimo, kodėl šiuo konkrečiu atveju taikoma kitokia praktika.

Pareiškėjo teigimu, kreipimesi (Prašyme) buvo keliama ne tik konkrečios pėsčiųjų perėjos panaikinimo problema, bet ir platesnis klausimas dėl eismo organizavimo logikos bei gyvenamųjų zonų teisinio reguliavimo taikymo. Pareiškėjas įsitikinęs, kad Administracija, atsakydama į Prašymą, nevertino problemos iš esmės ir apsiribojo bendro pobūdžio teiginiais, nepasisakydama dėl pagrindinių pareiškėjo argumentų.

Skunde akcentuojama, kad Administracijos pozicija sukuria teisinį neapibrėžtumą, nes vienais atvejais teigiama, kad gyvenamosiose zonose pėsčiųjų perėjos nėra reikalingos dėl jau egzistuojančios pėsčiųjų pirmenybės, o kitais atvejais tokios perėjos paliekamos galioti, nenurodant objektyvių kriterijų ar išimties taikymo priežasčių. Pareiškėjo nuomone, toks skirtingas reguliavimo aiškinimas rodo vieningos eismo organizavimo politikos trūkumą ir nesuderinamą administracinę praktiką.

Pareiškėjas teigia, kad rengdama skundžiamą Raštą Administracija nesilaikė Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatyme (toliau – VAI) įtvirtintų viešojo administravimo principų, taip pat gero administravimo reikalavimų, kurie įpareigoja institucijas veikti nuosekliai, objektyviai, skaidriai ir išsamiai.

Skunde remiamasi Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo (toliau – LVAT) praktika, kurioje pabrėžiama, kad viešojo administravimo subjektai privalo užtikrinti savo veiklos nuoseklumą, vengti prieštaringų sprendimų ir sudaryti asmenims galimybę pagrįstai prognozuoti institucijų elgesį. Pareiškėjo vertinimu, institucijos pozicijos pasikeitimas, kai vienu atveju pripažįstama, jog gyvenamojoje zonoje pėsčiųjų perėjos paprastai nėra būtinos, o kitu atveju tokia pati situacija vertinama priešingai, neatitinka šių reikalavimų.

Pareiškėjas taip pat nurodo, kad buvo pažeistas išsamumo principas, nes Administracija neįvertino visų reikšmingų aplinkybių, susijusių su gyvenamosios zonos teisiniu statusu ir jo reikšme eismo organizavimui. Pareiškėjo nuomone, atsakyme nebuvo nagrinėjamas esminis klausimas, ar gyvenamosios zonos režimas pats savaime nesudaro pagrindo atsisakyti perteklinio pėsčiųjų perėjos ženklavimo.

Skunde taip pat teigiama, kad pažeistas objektyvumo principas. Pareiškėjo vertinimu, Administracijos praktika rodo, kad analogiškos aplinkybės vertinamos skirtingai priklausomai nuo to, ar gyventojas prašo įrengti, ar panaikinti pėsčiųjų perėją. Dėl šios priežasties susidaro įspūdis, kad institucija iš anksto laikosi pozicijos netenkinti gyventojų prašymo, o ne objektyviai vertina pateiktus argumentus.

Skunde pabrėžiama, kad viešojo administravimo subjektas privalo ne tik priimti sprendimą, bet ir aiškiai paaiškinti jo motyvus. Pareiškėjo nuomone, nagrinėjamu atveju nepaaiškinta, kodėl nuo bendrosios Administracijos deklaruojamos praktikos nukrypstama būtent Architektų g. 50 esančios perėjos atveju.

Pareiškėjas nurodo, kad Administracija Rašte apsiribojo bendromis nuorodomis į Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. gruodžio 11 d. nutarimu Nr. 1950 patvirtintų Kelių eismo taisyklių (toliau – KET) nuostatas ir nepateikė individualaus konkrečios situacijos vertinimo. Pareiškėjo nuomone, vien formalus teisės aktų citavimas negali būti laikomas pakankamu administracinio sprendimo pagrindimu, jeigu nėra paaiškinta, kaip tie teisės aktai taikomi konkrečioms faktinėms aplinkybėms.

Skunde pabrėžiama, kad gyvenamosios zonos turi specifinį teisinį režimą, kuriame pėstiesiems suteikiama išskirtinė apsauga ir pirmenybė visoje teritorijoje. Todėl, pareiškėjo vertinimu, Administracija turėjo vertinti ne tik bendrąsias KET nuostatas, bet ir tai, ar papildomas pėsčiųjų perėjos ženklavimas apskritai yra reikalingas tokio pobūdžio teritorijoje.

Pareiškėjo teigimu, egzistuoja akivaizdus prieštaravimas tarp viešai deklaruojamos Administracijos pozicijos ir priimto sprendimo (Rašto). „Tvarkau Vilnių“ pateiktame išaiškinime buvo aiškiai nurodyta, kad gyvenamojoje zonoje pėsčiųjų perėjos paprastai neįrengiamos, nes pėsčiųjų pirmenybė galioja visame kelyje. Tuo tarpu atsisakydama panaikinti esamą perėją Administracija nepateikė paaiškinimo, kodėl konkrečiai šiai vietai turi būti taikoma išimtis iš deklaruojamos bendrosios taisyklės.

Skunde taip pat argumentuojama, kad pėsčiųjų perėja savo esme skirta pažymėti vietą, kurioje pėstiesiems suteikiama speciali pirmenybė. Kadangi gyvenamojoje zonoje pėstieji jau turi pirmenybę visoje važiuojamojoje dalyje, papildomas konkrečios vietos išskyrimas gali būti klaidinantis. Pareiškėjo nuomone, tai gali sudaryti klaidingą įspūdį, kad pėsčiųjų pirmenybė galioja tik pažymėtoje vietoje, o kitose gyvenamosios zonos vietose – ne, taip iškreipiant gyvenamųjų zonų eismo organizavimo principus.

Papildomai nurodoma, kad Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro patvirtintos Pėsčiųjų perėjų įrengimo taisyklės nustato objektyvius kriterijus, kuriais turi būti grindžiamas sprendimas įrengti arba palikti pėsčiųjų perėją. Tarp tokių kriterijų yra eismo intensyvumas, matomumo sąlygos, apšvietimas, atstumai tarp perėjų ir kitos saugumo aplinkybės.

Pareiškėjas pažymi, kad skundžiamame Rašte nepateikti jokie konkretūs duomenys apie eismo intensyvumą, eismo saugos analizę, matomumo vertinimą ar kitus techninius kriterijus, kurie

pagrįstų sprendimą nepritari perėjios panaikinimui. Pareiškėjo vertinimu, tokios informacijos nebuvimas rodo, kad sprendimas (Raštas) buvo priimtas ne remiantis objektyviais duomenimis, o formaliais bendro pobūdžio argumentais.

Pareiškėjo nuomone, esamos pėsčiųjų perėjios išlaikymas gyvenamojoje zonoje nepagrįstai dubliuoja jau galiojantį teisinį reguliavimą, nesuderinamas su gyvenamųjų zonų koncepcija bei neatitinka darnaus eismo organizavimo principų. Dėl šių priežasčių skunde daroma išvada, kad Administracijos sprendimas (Raštas) yra nepakankamai motyvuotas, prieštaringas ir neatitinka gero administravimo bei teisėtų lūkesčių principų.

Atsakovė atsiliepiame nesutinka su pareiškėjo skundu ir prašo jį atmesti kaip nepagrįstą.

Atsakovė atsiliepiame laikosi pozicijos, kad skundžiamame Rašte buvo išnagrinėti visi pareiškėjo Prašyme išdėstyti argumentai ir pateiktas aiškus sprendimo motyvavimas. Administracija įvertino tiek galiojantį teisinį reglamentavimą, tiek konkrečios vietos eismo organizavimo aplinkybes.

Atsakovė pažymi, kad pareiškėjas nepagrįstai teigia, jog Raštas buvo grindžiamas vien abstrakčiu KET citavimu. Atsakovė nurodo, kad atsakyme buvo paaiškinta, jog gyvenamosios zonos teisinis režimas nepanaikina bendrųjų KET nuostatų ir jos turi būti taikomos sistemiškai. Pasak atsakovės, nei KET, nei kituose teisės aktuose nėra nustatyta draudimo gyvenamosiose zonose įrengti ar palikti pėsčiųjų perėjas. Todėl vien tas faktas, kad teritorija yra gyvenamoji zona, savaime nesudaro teisinio pagrindo naikinti joje esantį pėsčiųjų perėjios ženklą.

Atsakovė nesutinka ir su pareiškėjo argumentu dėl tariamo prieštaravimo tarp viešai skelbtos informacijos ir individualaus sprendimo. Atsakovė nurodo, kad viešojoje komunikacijoje vartotas teiginys, jog gyvenamosiose zonose pėsčiųjų perėjios „paprastai“ neįrengiamos, reiškia bendrą praktiką, o ne absoliučią taisyklę. Todėl šis teiginys negali būti aiškinamas kaip draudimas išlaikyti ar įrengti pėsčiųjų perėjas konkrečiais atvejais. Atsakovės teigimu, kiekviena situacija vertinama individualiai, atsižvelgiant į konkrečios vietos eismo organizavimo ypatumus bei eismo saugumo poreikius, todėl jokio prieštaravimo tarp bendro pobūdžio viešo paaiškinimo ir nagrinėjamo atveju priimto sprendimo (Rašto) nėra.

Atsakovė taip pat atmets pareiškėjo argumentus dėl papildomų eismo tyrimų neatlikimo. Nurodoma, kad pareiškėjo prašymo objektas buvo ne naujos pėsčiųjų perėjios įrengimas ar naujų eismo organizavimo priemonių projektavimas, o jau teisėtai įrengtos ir eksploatuojamos pėsčiųjų perėjios panaikinimas. Atsakovė pabrėžia, kad institucija neprivalo rengti naujų eismo intensyvumo tyrimų, ekspertinių išvadų ar kitų techninių vertinimų vien dėl to, kad asmuo nesutinka su esamu eismo organizavimu. Atsakovės nuomone, pareiškėjas nepateikė jokių objektyvių duomenų, kurie rodytų, kad esama pėsčiųjų perėja neatitinka teisės aktų reikalavimų arba kelia grėsmę eismo saugumui. Todėl, pasak atsakovės, nebuvo pagrindo inicijuoti papildomų tyrimų ar ekspertizų.

Atsakovė pabrėžia, kad pareiškėjas viso ginčo metu nepateikė jokių įrodymų, patvirtinančių, jog ginčo pėsčiųjų perėja yra įrengta neteisėtai arba kad jos egzistavimas sukelia realų pavojų eismo saugumui. Atsakovės vertinimu, skunde iš esmės išdėstomas tik kitoks teisės normų aiškinimas ir subjektyvus nesutikimas su Administracijos pozicija. Tokie argumentai savaime nepaneigia priimto sprendimo teisėtumo ir negali būti laikomi pakankamu pagrindu jį panaikinti.

Atsakovė taip pat akcentuoja, kad viešojo administravimo subjektui teisės aktai nesukuria pareigos tenkinti kiekvieną asmens prašymą. Institucijos pareiga yra išnagrinėti kreipimąsi, įvertinti visas reikšmingas aplinkybes ir priimti motyvuotą sprendimą. Administracija teigia būtent tai ir padariusi – įvertinusi pareiškėjo argumentus, teisės aktų nuostatas bei eismo organizavimo aplinkybes ir pateikusi motyvuotą atsakymą, kodėl pėsčiųjų perėjios ženklai ir horizontalusis ženklavimas prie Architektų g. 50 nebus naikinami.

Atsiliepiame taip pat keliamas klausimas dėl paties ginčo objekto. Remdamasi LVAT praktika, atsakovė pažymi, kad administraciniais teismams ir Lietuvos administracinių ginčų komisijai paprastai gali būti skundžiami tik tie individualūs administraciniai aktai, kurie sukelia asmeniui teises pasekmes. Atsakovės nuomone, skundžiamas Raštas yra informacinio pobūdžio, jame pareiškėjui nenustatytos jokios teisės ar pareigos, nesuformuluoti privalomi vykdyti nurodymai ir jis nesukelia tiesioginių teisinių pasekmių pareiškėjo teisei padėčiai. Dėl šios priežasties, atsakovės

vertinimu, kyla abejonių, ar toks Administracijos atsakymas apskritai gali būti administracinio ginčo objektu.

Pasisakydama dėl pareiškėjo argumentų apie VAI pažeidimą, atsakovė nurodo, kad ginčijamas atsakymas atitinka minėto teisės akto 10 straipsnio 5 dalies reikalavimus. Atsakovė pažymi, kad Rašte buvo nurodyti sprendimo faktiniai ir teisiniai pagrindai, argumentai bei motyvai. Remdamasi LVAT praktika, atsakovė pabrėžia, jog administracinio sprendimo motyvai turi būti aiškūs ir pakankami, tačiau ne kiekvienas formalus trūkumas laikytinas pagrindu sprendimą naikinti. Esminę reikšmę turi tai, ar asmuo galėjo suprasti sprendimo esmę, faktinius ir teisinius jo pagrindus bei efektyviai pasinaudoti teise jį apskūsti.

Atsakovė pažymi, kad net ir tuo atveju, jei ginčijamame Rašte būtų nustatyta tam tikrų trūkumų, jie negalėtų būti laikomi esminiais, nes pareiškėjas akivaizdžiai suprato Rašto turinį, jo motyvus ir pasinaudojo teise jį apskūsti. Atsakovė remiasi nuoseklia LVAT praktika, pagal kurią sprendimas gali būti panaikintas tik nustačius tokius procedūrinius pažeidimus, kurie turėjo įtakos sprendimo pagrįstumui ar sukliudė asmeniui suprasti jo esmę bei ginti savo teises.

Apibendrindama atsakovė teigia, kad Administracija tinkamai ir atsakingai išnagrinėjo pareiškėjo Prašymą bei pateikė teisės aktų nuostatomis pagrįstą atsakymą. Administracija įvertino faktines aplinkybes ir paaiškino, dėl kokių priežasčių pėsčiųjų perėjos ženklai ir horizontalusis ženklavimas prie Architektų g. 50 nebus naikinami. Taigi atsakovė objektyviai įvertino visas reikšmingas aplinkybes ir pateikė teisėtą bei pagrįstą atsakymą, atitinkantį VAI reikalavimus. Daroma išvada, kad skundžiamas Raštas yra teisėtas ir pagrįstas.

Skundas atmestinas.

Ginčas šioje administracinėje byloje kilo dėl atsakovės Rašto, kuriuo buvo atsakyta į pareiškėjo 2026 m. gegužės 11 d. prašymą, teisėtumo.

Bylos duomenimis nustatyta, kad pareiškėjas 2026 m. gegužės 11 d. raštu kreipėsi į Administraciją, prašydamas panaikinti prie [duomenys neskelbtini] esančios pėsčiųjų perėjos ženklus ir horizontalųjį ženklavimą (minėta, Prašymas). Pareiškėjas Prašyme kėlė klausimą ir dėl gyvenamosios zonos [duomenys neskelbtini] atkarpoje eismo saugumo organizavimo be perteklinių papildomų žymėjimų.

Administracijos Infrastruktūros grupė 2026 m. birželio 19 d. raštu Nr. A51-107938/26 (minėta, Raštas) pareiškėjo Prašymo netenkino ir nurodė, kad nėra pagrindo pritarti pėsčiųjų perėjos ženklų ir horizontalaus ženklavimo prie [duomenys neskelbtini] panaikinimui. Administracija nurodė, kad gyvenamosiose zonose taikomi specialūs KET reikalavimai nepanaikina bendrųjų taisyklių nuostatų, o pėsčiųjų perėjos tokiose teritorijose gali būti įrengiamos siekiant užtikrinti aiškesnį eismo organizavimą ir eismo saugumą. Rašte taip pat paaiškinta, kad viešai skelbiama pozicija, jog gyvenamosiose zonose pėsčiųjų perėjos paprastai neįrengiamos, nereiškia absoliutaus draudimo jas įrengti ar palikti. Įvertinusi situaciją prie [duomenys neskelbtini], Administracija nenustatė aplinkybių, pagrindžiančių pėsčiųjų perėjos panaikinimo būtinybę, todėl atsisakė tenkinti pareiškėjo Prašymą.

Nesutikdamas su Administracijos atsakymu, pareiškėjas pateikė skundą Komisijai. Pareiškėjas teigia, kad Raštas yra nepakankamai motyvuotas, prieštaringas ir neatitinka anksčiau viešai deklaruotos Administracijos pozicijos dėl pėsčiųjų perėjų gyvenamosiose zonose. Pareiškėjo nuomone, Administracija nepaaiškino, kodėl prie [duomenys neskelbtini] paliekama pėsčiųjų perėja, nors viešai buvo nurodžiusi, kad gyvenamosiose zonose tokios perėjos paprastai neįrengiamos. Pareiškėjas taip pat teigia, kad Administracija neįvertino gyvenamosios zonos teisinio statuso reikšmės eismo organizavimui, neatsakė į esminius jo argumentus, apsiribojo bendro pobūdžio nuorodomis į KET ir nepateikė objektyvių duomenų ar vertinimų, pagrindžiančių sprendimą nepritarti pėsčiųjų perėjos panaikinimui. Todėl, pareiškėjo vertinimu, ginčijamas Raštas neatitinka išsamumo, objektyvumo ir gero administravimo principų.

Atsakovė su skundu nesutinka ir nurodo, kad pareiškėjo Prašymas buvo išsamiai išnagrinėtas, įvertintos visos reikšmingos faktinės aplinkybės bei taikytinas teisinis reguliavimas, todėl ginčijamas Raštas yra teisėtas ir pakankamai motyvuotas. Atsakovės teigimu, gyvenamosios zonos statusas

savaime nesudaro pagrindo naikinti joje esančią pėsčiųjų perėją, nes teisės aktai nedraudžia gyvenamosiose zonose įrengti ar palikti pėsčiųjų perėjų. Taip pat pažymima, kad viešojoje komunikacijoje vartota nuostata, jog gyvenamosiose zonose pėsčiųjų perėjos „paprastai“ neįrengiamos, atspindi bendrą praktiką, tačiau nėra absoliuti taisyklė, todėl prieštaravimo tarp viešai skelbtos informacijos ir priimto sprendimo nėra. Atsakovė pabrėžia, kad pareiškėjas nepateikė objektyvių duomenų, jog pėsčiųjų perėja prie [duomenys neskelbtini] įrengta pažeidžiant teisės aktų reikalavimus ar kelia grėsmę eismo saugumui, o jo argumentai grindžiami kitokiu teisės normų aiškinimu. Be to, atsakovė išreiškia abejonę, ar ginčijamas Raštas apskritai gali būti administracinio ginčo objektu, nes jis yra informacinio pobūdžio ir nesukelia pareiškėjui tiesioginių teisinių pasekmių. Nepaisant to, atsakovė laikosi pozicijos, kad ginčijamas Raštas atitinka VAI reikalavimus ir nėra pagrindo jo panaikinti.

Taigi nagrinėjamu atveju ginčo objektas yra Administracijos Rašto teisėtumas ir motyvavimo pakankamumas. Komisija spęs, ar Administracija, atsisakydama panaikinti pareiškėjo Prašyme nurodytą pėsčiųjų perėją, tinkamai išnagrinėjo pareiškėjo argumentus ir pateikė teisės aktų reikalavimus atitinkantį, pakankamai motyvuotą atsakymą.

Komisija, spęsdama klausimą dėl skundžiamo Rašto teisėtumo, pažymi, kad atsakovė nagrinėjamu atveju veikė viešojo administravimo srityje, todėl jos veiklai taikytinos Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo (*suvestinė redakcija nuo 2026 m. liepos 1 d. iki 2026 m. rugsėjo 30 d., minėta, toliau – ir VAI*) nuostatos.

VAI 2 straipsnio 10 punkte nustatyta, kad prašymas – tai su asmens teisių ar teisėtų interesų pažeidimu nesusijęs asmens kreipimasis į viešojo administravimo subjektą prašant atlikti teisės aktuose nustatytus veiksmus. Pagal VAI 2 straipsnio 12 punktą skundas – tai asmens kreipimasis į viešojo administravimo subjektą, kuriame tas asmuo nurodo, kad yra pažeistos jo ar kito asmens teisės ar teisėti interesai, ir prašo juos apginti.

Asmenų prašymus ir skundus viešojo administravimo subjektai nagrinėja pagal Vyriausybės patvirtintas taisykles (VAI 11 straipsnio 1 dalis). Tokios taisyklės patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2007 m. rugpjūčio 22 d. nutarimu Nr. 875 „Dėl Prašymų ir skundų nagrinėjimo ir asmenų aptarnavimo viešojo administravimo subjektuose taisyklių patvirtinimo“ (*suvestinė redakcija nuo 2022 m. rugsėjo 3 d., toliau – ir Taisyklės*). Prašymai ir skundai, išskyrus prašymus ir skundus, į kuriuos Taisyklių 18 punkte nustatyta tvarka galima atsakyti iš karto arba ne vėliau kaip artimiausią darbo dieną, turi būti išnagrinėjami per VAI 10 straipsnio 4 dalyje nurodytus terminus (Taisyklių 32). Prašymus ar skundus institucijos nagrinėja ir į juos atsako pagal teisės aktais joms nustatytą kompetenciją (Taisyklių 35 punktas).

Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo (*suvestinė redakcija nuo 2025 m. rugpjūčio 1 d. iki 2026 m. balandžio 30 d., toliau – VSI*) 6 straipsnyje, be kita ko, nustatyta, jog savivaldybės savarankiškosios funkcijos yra savivaldybių vietinės reikšmės kelių ir gatvių priežiūra, taisymas, tiesimas ir saugaus eismo organizavimas (VSI 6 straipsnio 32 punktas).

Ginčui aktualios Lietuvos Respublikos saugaus eismo automobilių keliais įstatymo (toliau – Saugaus eismo įstatymas, *suvestinė redakcija nuo 2026 m. sausio 1 d. iki 2026 m. spalio 31 d.*) įstatymo 10 straipsnio 8 dalies 3 punkto nuostatos, jog užtikrindamas eismo saugumą, savivaldybės meras arba savivaldybės administracijos direktorius sprendžia eismo organizavimo klausimus miestų ir kaimų gyvenamosiose vietovėse, vietinės reikšmės keliuose.

KET (*suvestinė redakcija nuo 2026 m. sausio 1 d.*) 42 punkte nustatyta, kad „į kitą važiuojamosios dalies pusę pėstieji privalo eiti (judėti) tik pėsčiųjų (taip pat požeminėmis ir esančiomis virš kelio) perėjomis, o kur jų nėra, – sankryžose pagal šaligatvių arba kelkraščių liniją. Pėstieji neturi peržengti pėsčiųjų perėjos ribų <...>“. KET 44 punkte nurodyta, jog „įžengti į važiuojamąją dalį pėstiesiems leidžiama tik po to, kai jie įvertina atstumą iki artėjančių transporto priemonių ir jų greitį ir įsitikina, kad tai saugu <...>“.

Iš aptarto teisinio reglamentavimo matyti, jog savivaldybės institucijoms, įskaitant Administraciją, pavesta tinkamai įgyvendinti teisės aktais nustatytus įgaliojimus (šiuo atveju vykdyti kelių ir gatvių priežiūrą ir užtikrinti saugaus eismo organizavimą).

Komisijai pateiktu skundu pareiškėjas siekia skundžiamo Rašto panaikinimo ir pakartotino Prašymo išnagrinėjimo bei naujo atsakymo pateikimo. Pareiškėjo vertinimu, Administracija nukrypo nuo anksčiau viešai deklaruotos pozicijos, jog gyvenamosiose zonose pėsčiųjų perėjos paprastai neįrengiamos, tačiau nepateikė individualizuoto paaiškinimo, kodėl nagrinėjamu atveju taikomas kitoks sprendimas. Dėl nurodytų priežasčių pareiškėjas laiko, kad skundžiamas Raštas neatitinka VAI įtvirtintų išsamumo ir objektyvumo principų.

VAI 3 straipsnio 5 punkte įtvirtintas išsamumo principas reiškia, kad viešojo administravimo subjektas į prašymą ar skundą turi atsakyti aiškiai ir argumentuotai, nurodydamas visas prašymo ar skundo nagrinėjimui įtakos turėjusias aplinkybes ir konkrečias teisės aktų nuostatas, kuriomis rėmėsi vertindamas prašymo ar skundo turinį. Spręsdamas dėl informacijos išsamumo principo, LVAT yra konstatavęs, kad išsamumą apsprendžia pateikto prašymo turinys, t. y. teikiama informacija turi atitikti prašymo turinį (LVAT 2012 m. vasario 13 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A438-7/2012).

Kartu Komisija pažymi, kad teisė kreiptis į administracinę teisumą (ar ikiteisminę ginčų nagrinėjimo instituciją) siejama su realaus ir aktualaus teisinio intereso buvimu, t. y. ginčas turi būti susijęs su pareiškėjo teisių ar teisėtų interesų pažeidimu. Teismų praktikoje pažymima, kad administracinei bylai išspręsti nepakanka vien deklaratyvaus suinteresuotumo, o ginčo objektas turi sukelti realias teises pasekmes konkrečiam pareiškėjui, priešingu atveju, skundas negali būti tenkinamas. Administraciniuose teismuose paprastai nagrinėjami tik suinteresuotų asmenų kreipimaisi dėl jiems teises pasekmes sukeliančių individualių teisės aktų (veiksmų), priimtų viešojo administravimo srityje (pvz., 2019 m. sausio 9 d. nutartis administracinėje byloje Nr. eA-74-629/2019).

Pažymėtina, jog atsakovei pateiktame Prašyme ir Komisijai pateiktame skunde pareiškėjas nenurodė, kokios jo subjektinės teisės ar įstatymų saugomi interesai yra pažeisti, skunde Komisijai taip pat nėra nurodyta, kokią įtaką pareiškėjo teisėms ar teisėtiems interesams turi skundžiamas Raštas. Skundu, iš esmės, siekiama, kad atsakovė atliktų kitokį vertinimą ir pateiktų pareiškėjui atitinkamą atsakymą dėl esamos pėsčiųjų perėjos prie [duomenys neskelbtini].

Pareiškėjo atsakovei teiktą Prašymą, į kurį buvo atsakyta skundžiamu Raštu, Komisija, vadovaudamasi VAI ir Taisyklių nuostatomis, vertina kaip prašymą pateikti atitinkamus atsakymus (informaciją) į keliamus klausimus, kurie iš esmės nėra susiję su pareiškėjo teisių ir teisėtų interesų pažeidimu, o skundžiamo Rašto panaikinimas savaime pareiškėjui jokių teisių pasekmių nesukeltų.

Nagrinėjamu atveju Komisija vadovaujasi ir teismų praktika, kurioje išaiškinta, kad LVAT, nagrinėdamas asmens kreipimąsi į viešojo administravimo subjektą, kai tokiu kreipimusi pagal jo turinį ir pobūdį nebuvo siekiama apginti konkrečią besikreipusio asmens teisę ar teisėtą interesą, tai yra kreipimąsi, kuris atitinka Taisyklių 47.4 punktą (*nagrinėjamu atveju – Taisyklių 35 punktas*), kad toks kreipimasis turi būti išnagrinėtas ir pareiškėjui pateiktas atsakymas Taisyklėse nurodytomis sąlygomis ir apimtimi (žr., pvz., LVAT 2021 m. lapkričio 10 d. nutartį administracinėje byloje Nr. A-3145-624/2021, 2021 m. lapkričio 24 d. nutartį administracinėje byloje Nr. eA-3113-629/2021). Atsižvelgiant į nurodytas aplinkybes, atsakovės atsiliepime nurodyti argumentai, jog skundžiamas Raštas negalėtų būti administracinio ginčo objektu, yra nepagrįsti.

Įvertinusi byloje nustatytas aplinkybes, Komisija konstatuoja, jog į pareiškėjo Prašyme nurodytus reikalavimus ir iškeltus klausimus atsakovė skundžiamu Raštu pateikė pakankamai aiškų atsakymą, atsižvelgiant į jai teisės aktais nustatytą kompetenciją aptariamose viešojo administravimo srityje (VSI, Saugaus eismo įstatymas). Administracija neapsiribojo vien formaliu atsisakymu tenkinti pareiškėjo Prašymą. Rašte išdėstyta Administracijos pozicija dėl gyvenamosios zonos teisinio režimo bei jo santykio su bendrosiomis KET 42, 44 ir 175 punktų nuostatomis (teisiniai pagrindai). Administracija nurodė, kad gyvenamojoje zonoje galiojančios specialios taisyklės nepanaikina bendrųjų KET reikalavimų ir turi būti taikomos sistemiškai. Be to, buvo remtasi Susisiekimo ministerijos 2023 metų išaiškinimu, kuriame pažymėta, kad gyvenamojoje zonoje pėstiesiems taikomos tiek specialiosios, tiek bendrosios KET nuostatos.

Rašte taip pat buvo atsakyta į klausimą dėl gyvenamosios zonos statuso reikšmės. Administracija aiškiai nurodė, kad vien faktas, jog teritorija yra gyvenamoji zona, savaime nereiškia,

jog joje negali būti įrengiamos ar eksploatuojamos pėsčiųjų perėjos. Administracijos vertinimu, pėsčiųjų perėjos gyvenamosiose zonose gali būti naudojamos siekiant koncentruoti pėsčiųjų srautus konkrečiose vietose, užtikrinti aiškesnį eismo organizavimą ar didesnį eismo saugumą.

Komisija taip pat pažymi, kad Administracija tiesiogiai pasisakė dėl pareiškėjo nurodytos viešai skelbtos informacijos platformoje „Tvarkau Vilnių“. Rašte paaiškinta, kad savivaldybės pozicija, jog gyvenamosiose zonose pėsčiųjų perėjos paprastai neįrengiamos, negali būti suprantama kaip absoliutus draudimas tokiose teritorijose įrengti ar išlaikyti pėsčiųjų perėjas. Administracija nurodė, kad kiekviena situacija vertinama individualiai, atsižvelgiant į konkrečios vietos eismo organizavimo ypatumus, pėsčiųjų judėjimo kryptis, teritorijos užstatymą bei eismo saugumo poreikius.

Komisijos vertinimu, Administracija atsakė į esminius pareiškėjo keliamus klausimus ir paaiškino priežastis, dėl kurių nesutiko su pareiškėjo siūlymu panaikinti pėsčiųjų perėjos ženklus ir horizontalųjį ženklinimą prie [duomenys neskelbtini]. Aplinkybė, kad pareiškėjo netenkina pateikti argumentai arba jis juos vertina kaip nepakankamus, savaime nereiškia, kad Raštas neatitinka motyvavimo reikalavimų.

Pareiškėjas Komisijai pateiktame skunde nesutikimą su Raštu grindžia ir tomis aplinkybėmis, jog atsakovės pozicija dėl esamos pėsčiųjų perėjos gyvenamojoje zonoje neatitinka Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro 2020 m. rugpjūčio 28 d. įsakymu Nr. 3-487 patvirtintų Pėsčiųjų perėjimo per kelius ir gatves organizavimo taisyklių (toliau – Pėsčiųjų perėjimo organizavimo taisyklės) reikalavimų. Skunde nurodo, jog „specifinės pėsčiųjų perėjos išskyrimas sukuria pavojingą precedentą, klaidinami vairuotojai, tiesiogiai padidinama eismo įvykių rizika ir iškraipoma KET esmė“. Vadovaujantis aukščiau nurodytomis VSI 6 straipsnio 32 punkto ir Saugaus eismo įstatymo 10 straipsnio 8 dalies 3 punkto nuostatomis, būtent Administracijai yra suteikta kompetencija ir diskrecijos teisė įgyvendinti teisės aktuose jai nustatytas pareigas užtikrinti saugų eismą ir organizuoti saugaus eismo priemonių įgyvendinimą vietinės reikšmės keliuose ir gatvėse. Šiuo atveju Komisija pažymi, jog skunde pareiškėjas nenurodė jokių teisiškai pagrįstų argumentų, kuriais remiantis turėtų būti nustatyta, kad atsakovė privalėjo pagal pareiškėjo Prašymą įvykdyti (atlikti) veiksmus, susijusius su esamos pėsčiųjų perėjos įrengimo teisėtumo (ar atitikimo teisės aktų reikalavimams) patikrinimu pagal pareiškėjo nurodytas Pėsčiųjų perėjimo organizavimo taisykles. Komisija taip pat atsižvelgia į tai, kad į bylą nepateikta duomenų, jog pareiškėjas yra kompetentingas vertinti minėtos jau įrengtos pėsčiųjų perėjos neigiamą įtaką eismo saugumui [duomenys neskelbtini], nepateikta objektyvių įrodymų, galinčių patvirtinti, jog ginčo pėsčiųjų perėja yra įrengta pažeidžiant teisės aktų reikalavimus arba kad jos egzistavimas kelia konkretų ir realų pavojų eismo saugumui. Iš esmės pareiškėjo pozicija grindžiama tuo, jog, jo nuomone, gyvenamosios zonos teisinis statusas savaime suponuoja poreikį panaikinti pėsčiųjų perėją. Tačiau tokio teisinio imperatyvo ginčijamame Rašte analizuoti teisės aktai nenustato, o pareiškėjas nepateikė teisės normų, kurios vienareikšmiškai patvirtintų jo aiškinimą. Vien tai, kad Rašte nepateikti konkretūs techniniai duomenys ar atskiros tyrimo rezultatai, savaime nesudaro pagrindo išvadai, jog Raštas yra nemotyvuotas, juolab kad Administracija remiasi galiojančiu teisiniu reglamentavimu ir nurodo priežastis, dėl kurių nemato pagrindo keisti esamos situacijos, t. y. [duomenys neskelbtini] ir/ar jos teritorijoje panaikinti esamą pėsčiųjų perėją.

Komisijos vertinimu, iš ginčijamo Rašto turinio pareiškėjui buvo aiškios tiek faktinės, tiek teisinės priežastys, dėl kurių jo Prašymas nebuvo tenkintas. Aplinkybė, kad pareiškėjas suprato ginčijamo Rašto motyvus, patvirtina ir jo Komisijai pateiktas skundas, kuriame detalčiai analizuojami bei ginčijami Administracijos pateikti argumentai. Tokia aplinkybė leidžia spręsti, kad pareiškėjas suprato ginčijamo atsakymo (Rašto) esmę, jo motyvus bei pagrindus ir galėjo veiksmingai pasinaudoti savo teise jį apskusti.

Iš ginčijamo Rašto turinio matyti, kad Administracija pateikė savo sprendimo motyvus ir paaiškino priežastis, dėl kurių atsisakė tenkinti pareiškėjo Prašymą. Byloje nėra duomenų, kad priimant Raštą būtų padaryti esminiai procedūriniai pažeidimai, galėję turėti įtakos jo teisėtumui arba sutrukdyti pareiškėjui suprasti jo turinį ir motyvus.

Atsižvelgdama į byloje nustatytas aplinkybes, Komisija daro išvadą, kad Raštas atitinka VAI reikalavimus, jame nurodyti sprendimo teisiniai ir faktiniai pagrindai yra pakankami suprasti priimto sprendimo esmę, o pareiškėjo skunde išdėstyti argumentai nesudaro teisinio pagrindo ginčijamą Raštą panaikinti. Todėl pareiškėjo skundas atmestinas kaip nepagrįstas. Pareiškėjo nesutikimas su atsakovės atsakymu nesuponuoja Rašto neteisėtumo.

Atsižvelgdama į tai, kas išdėstyta, bei vadovaudamasi Lietuvos Respublikos ikiteisminių administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo 20 straipsnio 1 dalies 1 punktu ir 22 straipsnio 1 dalimi, Komisija

n u s p r e n d ž i a:

pareiškėjo X. Y. skundą atmesti kaip nepagrįstą.

Sprendimą per vieną mėnesį nuo jo priėmimo dienos bylos šalys gali skusti Regionų administraciniam teismui Administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

Posėdžio pirmininkė

Danutė Kulikauskienė

Komisijos narės

Vaida Jokubauskaitė

Svetlana Sinkevičienė